

Notat til Næringskomiteen. Fra Nelfo, en landsforening i NHO
Åpen høring 18. oktober 2016, om forslag til Statsbudsjett 2017.

Vi takker for muligheten til å kommentere forslag til statsbudsjett 2017.

Offentlige anskaffelser - innovasjon, grønt skifte og fremtidssikre arbeidsplasser

Offentlig sektor kjøper om lag 40 % av produksjonen fra bygg og anleggsnæringen. Nye nullutslippsløsninger innen transport, smart og effektiv energibruk i bygg og teknologistøttet omsorg, er eksempler der det er betydelig potensial for bedre løsninger. Stat og kommunene kan få mer for pengene, dersom anbudskonkurransene innrettes riktig.

Menon har i en rapport for Leverandørutviklingsprogrammet vist at det skapes 6 ganger mer innovasjon når offentlige innkjøpere stiller krav om innovasjon enn når de ikke stiller slike krav.

Vi foreslår at det etableres en tilskuddsordning med 50 millioner kroner for å stimulere bruken av innovative anskaffelser hos innkjøpere, med tiltak for å øke innkjøpskompetansen, få mer bruk av funksjonskrav og tilbyderdialog – og for å avlaste risiko for de som tar innovative valg.

Nasjonal terskelverdi

Regjeringen fornyer nå lov og forskrifter for offentlige anskaffelser. I den forbindelse vil vi, selv om det ikke er en budsjettsak, henlede oppmerksomhet mot uheldige konsekvenser av den nye nasjonale terskelverdien på 1,1 million kroner (økt fra kr 500.000). At det blir slutt på obligatorisk og transparent kunngjøring av oppdrag under 1,1 million kroner, skaper bekymring.

9 av 10 virksomheter innen bygg og anlegg har under 20 ansatte, og oppdrag opptil 1,1 million kroner er da store og viktige. Den økte terskelverdien gir forenkling for innkjøperne og for de faste, gjerne store, leverandørene. Men det gir store utfordringer for mindre leverandører å komme i posisjon for å bli tilbyder. Vi er innforstått med at Stortinget i behandlingen av Innst. 358 L ba regjeringen heve terskelverdien, men vi mener den er økt for mye.

Vi ber Stortinget vurdere om kraftig økt terskelverdi er et godt grep når vi bl.a. trenger å stimulere vekst av nye virksomheter og arbeidsplasser. Ny terskelverdi trer i kraft 1. januar 2017, og den bør, etter vårt syn, endres for bedre å balanserer alle hensyn. Kr. 600.000 kan da være et riktig nivå.

Klima og energi – Enovas rolle

Med vårt overskudd på fornybar elektrisitet er Norge i en helt unik posisjon. Vi kan, hvis vi spiller kortene våre riktig, gjennomføre det grønne skiftet med mer verdiskapning og sysselsetting.

Savner svar på store spørsmål

Vi hadde ventet at budsjettet skulle svare ut viktige satsninger, som nettopp vil være avgjørende for et grønt skifte i praksis:

- 10 TWh redusert energibruk i eksisterende bygg innen 2030
- Fremme umoden teknologi innen nærskipfart, og tilrettelegging for landstrøm
- Etablere en rettighetsbasert ordning for ladeinfrastruktur for elbiler

Enova

Enova er Regjeringens viktigste verktøy for å realisere det grønne skiftet. Vi er fornøyd med regjeringens forslag om å styrke Enovas finansiering gjennom en høy og forutsigbar bevilgning over statsbudsjettet. Sammen med inntektene fra Enova-avgiften kan statsforetaket få en stabil inntekt på over 2,6 milliarder kroner i årene etter 2017.

Vi ber Stortinget sikre at Enova-avtalen fra 1.1.17 møter Stortingets anmodningsvedtak innen transport og bygg.

Transport

Det er her Norge har de største mulighetene til å gjennomføre omfattende kutt i nasjonale klimagassutslipp - med overgangen fra fossile drivstoff til bruk av elektrisitet.

Vi er fornøyd med at regjeringen denne gang ikke øker elavgiften utover indeksjusteringen.

Vi er fornøyd med at elbilfordelene forlenges til 2020, og forslaget om nasjonale regler om at nullutslippsbiler ikke skal betale mer en halv pris for parkering, ferger og bompenger.

Bygg

Vi hadde forventninger om at Stortingets vedtak om 10 TWh redusert energibruk i eksisterende bygg ble fulgt opp. Det er få områder som er så grundig utredet. Vi trenger ikke utsette oppfølging til budsjettet 2018, slik regjeringen foreslår.

Forutsatt at Enova skal ha en rolle i å realisere 10 TWh-målet med positive virkemidler, ber vi Stortinget sikre at en plan for måloppnåelse inngår i avtalen med Enova fra 1.1.2017.

Vi savner en status for ordning med Enovatilskudd og skattefradrag for enøkiltak i hjemmene. Ettersom Enova i dag forholder seg til en budsjetttramme på 250 millioner kroner, begrenses antall tiltak og støttesatser, noe som hemmer bruken av ordningene.

Vi anbefaler at skattefradraget for husholdningene frikobles fra den direkte støtteordningen, for slik å kunne utvides med ytterligere tiltak for utfasing av fossil energibruk, energieffektivisering og egenproduksjon av energi.

Fortsette opptrappingen av lærlingtilskuddet

Vi er svært fornøyd med at regjeringen, støttepartiene og Stortinget har løftet lærlingtilskuddet de siste årene. Det gjør det mer attraktivt å være lærebedrift. Opptrappingen må fortsette slik at tilskuddet blir lik kostnaden til en elevplass. Nå er gapet kr 8.000 pr plass.

Vi ber om at lærlingtilskuddet økes med kr 5.000 pr plass i 2017. Tilskuddet må også indeksreguleres.

Nelfo er en landsforening i NHO. Våre 1600 medlemsbedrifter har om lag 26 000 ansatte og over 4 000 løpende lærekontrakter. Våre medlemmene leverer tekniske installasjoner og entrepriser til private og offentlige kunder, til sektorer som bygg, energiproduksjon og -nett, ekomnett, samferdsel, offshore, verft og industri.

Kontakt: Tore Strandskog, næringspolitisk direktør Nelfo | telefon 994 77 834 | epost tore.strandskog@nelfo.no